

CONSTRUÏM EL NOMBRE COMPLEX

http://ca.wikipedia.org/wiki/Nombre_complex

Nombres imaginaris

Apareixen quan intentem resoldre l'equació $x^2 + 1 = 0$.

Unitat imaginària $i = \sqrt{-1}$. Qualsevol nombre imaginari és pot expressat en funció de i .

1.- Calcula el valor dels següents nombres imaginaris

i^2	i^3	i^4	i^5	i^6
i^7	i^8	i^9	i^{10}	i^{11}
i^{43}	i^{2520}	i^{121}	i^{843}	i^{727}

Dona un criteri per calcular qualsevol potència de i .

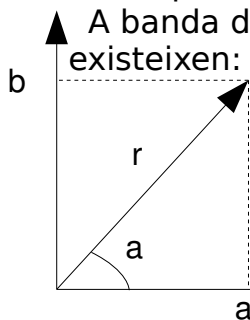
Nombres Complexos

Nombres complexos = nombres reals + nombres imaginaris; Forma binòmica

$$z = a + bi$$

Com podem escriure 11 com a complex? I $3i$?

A banda de la forma binòmica d'escriure els nombres complexos existeixen:

1) També podem pensar un nombre complex com un parell ordenat (a,b) , la x representaria la part real i la y la part imaginària. Expressió cartesiana

Són complexos conjugats $z = a+bi$ i $a - bi$. Per

quin motiu?

2) Expressió polar d'un nombre complex. Mòdul i

argument

3) Forma trigonomètrica

2.- Escriu en forma polar els nombres complexos següents:

a) $1 + \sqrt{3}i$ b) $\sqrt{3} + i$ c) $-1 + i$ d) $5 - 12i$

3.- Escriu en forma binòmica els nombres complexos següents:

a) 5_{135° b) 3_{240° c) 4_{90° d) 2_{405°

4.- Escriu en forma binòmica i en polar el complex

$$z = 8(\cos 30^\circ + i \sin 30^\circ)$$

Operacions amb nombres complexos en forma binòmica

El resultat de sumar, restar, multiplicar o dividir nombres complexos és un altre nombre complex.

Suma i resta $(a + b \cdot i) + (c + d \cdot i) = (a + c) + (b + d) \cdot i$

Propietats

Associativa

Commutativa

Opositat: Són complexos oposats els números $a + b \cdot i$ i $-a - b \cdot i$.

$b \cdot i$.

Per quin motiu?

Producte $(a + b \cdot i) \cdot (c + d \cdot i) = (ac - bd) + (bc + ad) \cdot i$

Divisió $\frac{a + b \cdot i}{c + d \cdot i} = \frac{a + b \cdot i}{c + d \cdot i} \cdot \frac{c - d \cdot i}{c - d \cdot i} = \frac{ac + bd}{c^2 + d^2} + \frac{bc - ad}{c^2 + d^2} \cdot i$

Propietats

Commutativa

Associativa

Element neutre (1)

Element invers: $a + bi$, el seu invers és $\frac{1}{a + bi}$

Propietat distributiva de la multiplicació envers la suma

3.- Efectua les operacions següents i simplifica'n el resultat

a) $(6 - 5i) + (2-i) - 2(-5 + 6i)$ b) $(3+1)(4-2i)$ c) $(-i+1)(3-2i)$
 $(1+3i)$

d) $\frac{5+i}{-2-i}$

e) $\frac{4-2i}{i}$

f) $\frac{(-3i^2)(1-2i)}{2+2i}$

4.- Quant ha de valer x, real, perquè $(25 - xi)^2$ sigui imaginari pur?

5.- Donat el nombre complex $z = \frac{-1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$, prova que

a) $1 + z + z^2 = 0$ b) $\frac{1}{z} = z^2$

6.- Calcula m i n perquè es verifiqui la igualtat $(2 + mi) + (n+5i) = 7 - 2i$

7.- Troba el valor de b perquè el producte $(3-6i)(4+bi)$ sigui:

- a) Un nombre imaginari pur
- b) Un nombre real